

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.017/2023/3.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Stern Sándor ügyvéd (címe)

Az alperes:

Kft. neve (székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Lakatos, Köves és Társai Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Fazakas Balázs, címe)

A per tárgya:

Kártérítés megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Törvényszék 5.M.70.245/2020/59.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Felperes, 5.M.70.245/2020/60.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 142 240 (száznegyvenkettőezer-kettőszáznegyven) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a 358 430 (háromszázötvennyolcezer-négyszázharminc) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes 1977. (hónap, nap)-on született, az általános iskola elvégzését követően szobafestőnek tanult, azonban a szakmunkás bizonyítványt nem szerezte meg, „B” kategóriás érvényes jogosítványa van. Az alperesnél 2002. szeptember 2-án helyezkedett el, ahol könnyűgépkészítő (targonca) tanfolyamot végzett. A munkaviszony kezdetekor csomagoló, 2005. július 1-től malomtápláló targoncás, majd 2012. január 1. napjától targoncás munkakörben dolgozott. Munkavégzése során a targoncás anyagmozgatáson kívül kézi teheremelés is végzett, 5-50 kg tömegű zsákokat, csomagokat is mozgatott. Munkaviszonya alatt háromszor volt keresőképtelen derékfájdalmi miatt. A felek között fennálló munkaviszony 2013. március 12-én közös megegyezéssel megszüntetésre került.

[2] A felperes 2012. évben gerinc problémái kezelésére konzervatív terápiában (gyógyszerszedés) részesült, fájdalmi fokozódtak, melynek csökkentésére 2012. augusztus 14. napján, 2013. augusztus 16. napján feltárási műtétet hajtottak végre, 2014. május 9-én, 2014 szeptemberében és 2014 decemberében kisízületi hőnacsolást végeztek.

[3] 2013-ban a felperes megváltozott munkaképességű ellátás iránti igényét elutasították, 2016 óta pénzületi társadalombiztosítási ellátásban nem részesült, társadalombiztosítási jogviszonya nincs.

[4] Az ÁNTSZ Tisztifőorvosi Hivatala 2015. március 1-jén kelt (ügyszám)/2015. iktatószámú levelében a felperes megbetegedését foglalkozási megbetegedésnek minősítette.

[5] A felperesnél a fájdalmak lokalizálására 2015. július 22. napján újabb kisízületi hőroncsolást végeztek, majd gyógyszeres terápia következett. Mindezek ellenére a felperes panaszai fennálltak, ezért 2016. január 31-én ismét műtéti feltárássra került sor, melyet 2016 márciusában intézeti rehabilitációs kezelés követett, amely mérsékelni tudta a fájdalmát, de 2016. június 30-ig nem tudott munkát végezni.

[6] A felperes 2016. március 1. napján keresetlevelet terjesztett elő, melyben kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 2015. március 1. napjától 2015. december 31-ig terjedő időre 2 372 000 forint kártérítés, valamint perköltség megfizetésére. Hivatkozása szerint munkakörében 5-20 kg-os, majd 50 kg-os tehermozgatást végzett, emiatt deréktáji panaszokkal kezelték, folyamatosan orvosi beavatkozásokon esett át. A foglalkozási megbetegedését az ÁNTSZ Tisztifőorvosi Hivatal 2015. március 1. napján megállapította. Az alperes ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását, és perköltségének megfizetésére kötelezését kérte. Az alperes a felperes keresetének a jogalapját vitatta, az összecszerűségét nem.

[7] A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2018. május 2. napján jogerőre emelkedett 2.M.185/2016/37/I. számú ítéletével kötelezte az alperest kártérítésként 1 186 000 forint keresetveszteségi járadék megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kifejtette, hogy az SZI.H.455/2017/1110. számú igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján a felperes össz-szervezeti egészségkárosodásának mértéke 42%, amelyből a mozgásszervi megbetegedése 30%. A mozgásszervi eredetű károsodás hátterében teljes mértékben az ágyéki gerinc funkció és strukturális károsodása áll. Az organikus fájdalom szindróma mértéke 18 %. A felperes ágyéki porckorong megbetegedése részoki összefüggésbe hozható az alperesnél végzett tehermozgatással, emiatt a munkáltató a kár arányos részét, annak 50 %-át köteles megtéríteni.

[8] A felperes 2016 júliusától kezdődően mozgásszervi megbetegedésével összefüggésben szakorvosi ellátást, gyógykezelést nem vett igénybe. Az igazságügyi orvosszakértői véleményben megállapított 42 %-os össz-szervezeti egészségkárosodás alapján nem kezdeményezte az illetékes hatóságnál társadalombiztosítási, megváltozott munkaképességű ellátás igénybevételét.

[9] A felperes 2016. július 1. napjától munkaképes, szellemi, vagy olyan könnyű fizikai munkakörben foglalkoztatható, mely változatos munkaformákat igényel.

[10] A felperes 2016., 2017. és 2018. évben – pontosan meg nem határozható napokon – alkalmi munkavállalóként dolgozott, jellemzően meggyeszedésen forgalomirányító munkakört töltött be. 2019-ben pontosan meg nem határozható napokon sofőrként dolgozott a (kft. 2)-nél, melyet az alperes magánnyomozása miatt megszüntetett. 2020. évben nem dolgozott, ezt követően 2021. július 28. napjától december 31. napjáig állt munkaviszonyban a (kft. 2)-nél napi 4 órában, kertészeti kisegítő munkakörben, havi bruttó jövedelme 85 000 forint volt. 2022. január 1. napjától nem dolgozott, nem keresett magának munkát, állásskeresőként pedig nem regisztráltatta magát.

[11] A 2021. május 17-én végzett igazságügyi orvosszakértői vizsgálat a felperes állapotában – a korábbi vizsgálatához képest – szolid javulást állapított meg, mind a

mozgásszervi megbetegedés, mind pedig a pszichés állapot tekintetében. A felperes össz-szervezeti egészségkárosodása 35 %, ezen belül a foglalkozási megbetegedésnek elismert ágyéki gerinc megbetegedéssel összefüggésben – a fájdalom szindrómát is beszámítva – 32 %-os egészségkárosodása áll fenn, a korábbi szakvéleményben megállapított 50-50 %-os természetes, illetve munkaköri eredetre tekintettel ezen értékből a fele, azaz 16 % egészségkárosodás áll az alperesi munkáltatónál elszenvedett egészségkárosító hatásokkal okozati összefüggésben. A felperes szellemi munkakör betöltésére alkalmas, valamint olyan könnyű fizikai munkakörben is foglalkoztatható napi 8 órában, amely változatos munkaformákat igényel. Gépjárművezetőként is foglalkoztatható napi 4-6 órában, amellet, hogy rendszeres pihenőidő beiktatása szükséges.

[12] A felperes jövedelemmel, társadalombiztosítási jogviszonnyal, ellátással nem rendelkezik. Az édesapjánál lakik, édesapja és testvére segíti anyagilag, háztartást vezet, kertészkedik, gépkocsit vezet, terápiás kezelésként biciklizik, alkalmanként úszik, illetve otthonában a tanult McKenzie tornát végzi.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[13] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 4 269 600 forint, és ezen összeg után 2017. július 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamat, valamint 2019. január 1. napjától minden hónap 15. napjáig havi 118 600 forint keresetveszteségi járadék, valamint perköltség megfizetésére.

[14] Utalt a felek közötti előzményi perben a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.185/2016/37/I. számú ítéletében foglaltakra, melyben a bíróság megállapította a munkáltató kártérítési felelősségét. Előadta, hogy a kártérítési igényét 2015. december 31. napjáig érvényesítette, azóta egészségi állapota nem változott, dolgozni nem tud, jövedelme nincs. A foglalkozási megbetegedésével összefüggésben kárként merült fel 2016. január 1. napjától az elmaradt jövedelme. Keresetveszteségi járadékként 2016. január 1. napjától havi 118 600 forinttal számolt.

[15] Az alperes ellenkérelme a felperes keresetének elutasítására irányult, valamint a felperes perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Érdemleges ellenkérelmében a jogalapot és az összecszerűséget is vitatta.

[16] Vitatta a felperes foglalkozási megbetegedésének tényét, a változatlan egészségi állapotot. Állítása szerint a felperes kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget, bár munkaképes, ezért nem részesült/részesül társadalombiztosítási ellátásban, önhibájából adódóan nem állt/áll munkaviszonyban, így nincs jövedelme, munkalehetőséget nem keresett. Érvelése szerint az alperes nem köteles megtéríteni azt a kárt, ami a felperes saját felróható magatartásából származik. Az összecszerűség tekintetében rögzítette, hogy a kártérítés alapjául szolgáló jövedelmet és a kármegosztást is figyelembe véve a felperes számára folyósítható összeg 102 146 forintban határozható meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[17] A Szegedi Törvényszék – az 5.M.70.245/2020/64. számú határozatával kijavított – 5.M.70.245/2020/59. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek keresetveszteségi járadék címén a 2016. január 1. napjától 2016. június 30. napjáig terjedő időszakra 612 876 forintot és ezen összeg után 2016. április 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatot, valamint a 2021. augusztus 1. napjától 2021. december 31. napjáig tartó időszakra 298 230 forintot. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 45 555 forint perköltséget, a felperest pedig, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 303 638 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezett az eljárási illeték, valamint az állam által előlegezett költség viseléséről.

[18] Kifejtette, hogy a felperes keresetét ugyanazon tényállásra alapította, mint az előzményi perben. A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2018. május 2. napján jogerőre emelkedett 2.M.185/2016/37/I. számú ítéletével megállapította, hogy a munkáltató kártérítési felelőssége fennáll, a bíróság által beszerzett SZI.455/2017/1110. számú igazságügyi orvosszakértői vélemény egyértelműen, világosan és aggálytalanul rögzítette, hogy a felperes megbetegedése fele részben a munkaviszonyával összefüggésben keletkezett. A felperes egészségi állapota azonban az előző per alatt végzett szakértői vizsgálat alkalmával tapasztalható képest javult, az össz-szervezeti egészségkárosodása 42 %-ról 2021. május 17-ig 35 %-ra változott, melyből 32 % foglalkozási megbetegedése, 3 % pedig az életkorából fakadó megbetegedés. A korábbi szakvéleményben megállapított 50-50 %-os természetes-munkaköri eredetre tekintettel a 32 %-ból a fele, azaz 16 %-os egészségkárosodás áll az alperesnél elszenvedett egészségkárosító hatásokkal okozati összefüggésben.

[19] Rögzítette, hogy a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 360. § (1) bekezdése szerint a bíróság a jogerős határozathoz kötve van, azt irányadónak kell tekinteni, ezért az alperes nem teheti vitássá az előzményi ítéletben megállapított kártérítési felelősséget a felperes foglalkozási megbetegedéséért.

[20] Mindezek alapján azt állapította meg, hogy a felperes megbetegedése részben áll okozati összefüggésben a végzett munkával, emiatt a munkáltató a kár arányos részét, 50 %-át köteles megtéríteni a felperes részére.

[21] Kifejtette, hogy a felperes 2016. január 1-től 2016. június 30-ig keresőképtelen volt, kárenyhítési kötelezettség ebben az időszakban nem terhelte. 2016. július 1-től azonban munkaképes volt, magas szakképzettséget nem igénylő szellemi munkakört – például portás munkakört – napi 8 órában, vagy könnyű fizikai munkát, sofőr feladatokat napi 4-6 órában el tudott volna látni. 2021. májusától szellemi munkakörben, valamint könnyű fizikai munkakörben foglalkoztatható volt, mely változatos munkaformákat igényel, megfelelően adaptált, könnyű gépkezelői munkakörben is foglalkoztatható, napi 8 órában megkereshette volna legalább a mindenkori minimálbért.

[22] Álláspontja szerint a felperestől elvárható volt, hogy 2016. július 1-től megpróbáljon elhelyezkedni, és aktív álláskeresőt folytasson. Utalt arra, hogy a felperes a perben elismerte, hogy munkaképes, könnyű gépkezelői végzettséggel a szakmában meg sem

próbált elhelyezkedni, a kárenyhítési kötelezettség alól nem mentesíti a munkaképesség ismeretének hiánya, valamint a derék állapotára hivatkozás. Megállapította, hogy a felperesnek ténylegesen elhelyezkedési szándéka nem volt, önmaga döntött úgy, hogy 2016. július 1-től nem keres munkát, nem áll munkaviszonyban és álláskeresőként sem regisztráltatja magát, helyette egy-két napon alkalmi munkát végez.

[23] A NAV Csongrád Megyei Adó- és Vámigazgatósága Eljárási és Illeték Főosztály Eljárási Osztály igazolta a felperes 2016., 2017., 2018. évben szerzett jövedelmét. A felperes további, bejelentés nélküli alkalmi munkavégzését igazolta az alperes megbízásából készült magánnyomozói jelentés, mely szerint 2019. november 5-én a felperes sofőrként árut szállított a (kft. 2)-nél. Rögzítette, hogy a felperes elmondása szerint a magánnyomozás miatt szüntette meg a munkaviszonyát, emellett a perben maga is úgy nyilatkozott, hogy sofőrként dolgozna.

[24] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint életszerűtlen, hogy a 2022-ben 45 éves felperes - akit egészségi állapota minimálisan akadályoz a munkavégzésben - ne folytasson rendszeres jövedelemszerző tevékenységet, hozzátartozóival tartassa el magát.

[25] Kitért arra, hogy elvárható kárenyhítés volt a felperes vonatkozásában az is, hogy az SZI.455/2017/1110. számú szakvéleményben megállapított 42 %-os össz-szervezeti egészségkárosodás alapján a kormányhivatalnál kezdeményezze a társadalombiztosítási ellátás igénybevételét, társadalombiztosításra való jogosultságot, melytől jelen ügyben megállapított 35 %-os össz-szervezeti egészségkárosodással sincs elzárva.

[26] A felperes a 2021 júniusi szakértői vélemény ismeretében tett eleget kárenyhítési kötelezettségének, határozott idejű munkaviszonyt létesített napi 4 órában, kertészeti kisegítő munkakörben 2021. július 28-tól 2021. december 31-ig a (kft. 2)-nél, majd ismételen úgy döntött, hogy 2022. májusáig nem keres munkát. Az a körülmény pedig, hogy a perrel érintett időszakban 2022. május 17. napján a (város neve)-i Foglalkoztatási Osztályon álláskeresőként nyilvántartásba vették, a kiejánlott álláslehetőséget megnézte, valamint a neten ez időben megtekintett különböző nyitott munkaköröket - pályázatot nem benyújtva -, nem igazolja az aktív álláskeresőt.

[27] Megállapította, hogy a felperes részére - az alperes által megjelölt web elérhetőségekkel igazoltan - (város neve)-en és környékén számos munkalehetőség van, köztük a felperes végzettségének megfelelő targoncás munkakör, ideértve az alperesnél 2016. július 1-től a felperes által sem vitatva számos alkalommal meghirdetett késztermék targoncás munkakört is. Rámutatott arra, hogy a munkavállaló munkáltatói foglalkoztatása üzemorvosi vizsgálathoz kötött, az dönti el, hogy a felperes gerinc eredetű mozgásszervi károsodása esetén alkalmazták-e egy üres állásra, és nem pedig a munkakör megnevezése.

[28] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes mozgásszervi károsodása, valamint az ahhoz az évek során járt minimális javulás, továbbá az egyszerűsített foglalkoztatásra irányuló munkaviszonyban, valamint nem bejelentett jogviszonyban a munkavégzése alapján megállapítható, hogy a felperes munkavállalása aránytalan erőfeszítéssel nem járt, tőle kárenyhítési kötelezettség el volt várható, emellett életkoránál fogva is elvárható, hogy rendszeres munkavégzéssel jusson jövedelemhez. A 2016. július 1.

napját követő perbeli időszakban a felperes kizárólag a 2021. július 28-tól 2021. december 31-ig terjedő időszak alatt nem sértette meg kárenyhítési kötelezettségét, amikor a (kft. 2)-nél négy órás munkakörben kerti kisegítőként dolgozott.

[29] A kereset összecszerűségével kapcsolatban havi 102 146 forinttal számolt, ez alapján kötelezte az alperest 2016. január 1-től június 30-ig 612 876 forint megfizetésére.

[30] A bíróság álláspontja szerint a felperes 2016. július 1-től 2018. december 31-ig kárenyhítési kötelezettségét elmulasztotta azzal, hogy munkaerejét rendszeres munkavégzés helyett pontosan meg nem határozható időpontokban alkalmanként hasznosította, saját döntése alapján nem keresett állást, ezért erre az időre előterjesztett kereseti kérelmét elutasította.

[31] 2019. január 1-től előterjesztett keresetveszteségi járadék vonatkozásában megállapította, hogy a felperes kárenyhítési kötelezettségének kizárólag 2021. július 28-tól 2021. december 31-ig tett eleget – ugyanakkor tényállítást a 2021. július 28-tól július 31-ig a megkeresett jövedelem összegére nem tett – ezért a bíróság 2021. augusztus 01-től 2021. december 31-ig terjedő időtartamra állapított meg kártérítést, figyelembe véve a megkeresett havi 85 000 forintot, így a felperes keresetvesztesége havi 57 845 forintban határozható meg, amely erre az időszakra összesen 289 225 forint. Ezt meghaladóan előterjesztett időszakra a felperes a kárenyhítési kötelezettségét elmulasztotta, ezért a kereseti kérelmet ezt meghaladóan a bíróság elutasította.

A fellebbezés és az ellenkérelem

[32] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben változtassa meg, és kötelezze az alperest, hogy a 2016. július 1. napjától 2021. július 31. napjáig terjedő időszakra fizessen meg a részére keresetveszteségi járadék jogcímén 3 323 539 forintot, és ezen összeg után 2019. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamatot, 2022. január 1-től 2022. augusztus 31. napjáig terjedő időszakra 462 760 forintot, és ezen összeg után 2022. május 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamatot, 2022. szeptember 1. napjától pedig havi 57 840 forint keresetveszteségi járadékot. Kérte továbbá az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésének megváltoztatását akként, hogy perköltség fizetési kötelezettsége mellőzésre kerüljön. A másodfokú eljárással kapcsolatos perköltséget a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján igényelte azzal, hogy a jogi képviselő áfa viselésére nem köteles.

[33] A gyakorolni kért felülbírálati jogkör kapcsán kifejtette, az elsőfokú bíróság a tényállást részben hiányosan állapította meg és az ebből levont jogi következtetése nem helyes. Ezzel lényegében a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontjai szerinti felülbírálati jogkör gyakorlásának szükségességét vetette fel.

[34] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 279. § (1) bekezdését, ugyanis nem vette figyelembe a (megye neve) Megyei Kormányhivatal (város neve)-i Járási

Hivatala Foglalkoztatási Osztályának átiratát, és az orvosszakértői véleménynek a 2016. második félévtől 2021. első félévéig terjedő időszakra vonatkozó megállapításait.

[35] A szakértői vélemény kiegészítéséből lényegében azt látta megállapíthatónak, hogy 2016. július 1. napjától 2021. májusa közötti időszakban szellemi munkakörben lett volna foglalkoztatható, de nem teljes 8 órában, hanem 4 órában.

[36] A (megye neve) Megyei Kormányhivatal (város neve)-i Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának átiratából pedig azt hangsúlyozta, hogy munkaügyi ügyintéző, mérlegképes könyvelő, irattáros, adminisztrátor, értékesítési ügyintézői munkakörök ellátására kerestek munkavállalókat, továbbá olyan tehergépkocsivezetőket, akik rakodással is foglalkoznak. Nyilvánvalónak látta, hogy ilyen munkakörök ellátására képtelen volt, amit már az elsőfokú eljárás során a 2022. június 22-i előkészítő iratában is jelzett. Rámutatott továbbá arra, hogy olyan munkakör, amelyet a szakértő megjelölt, (város neve)-en nem volt.

[37] Az előbbieket miatt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság úgy értékelte a szakértői véleményt, hogy az ítélet rendelkező részében rögzített időszakban találta alaposnak a keresetet, ezzel szemben állította, hogy 2016. július 1-től 2021. július 31. napjáig is megilleti a keresetvesztési járadék.

[38] A számítása alapjául rögzítette, hogy a perrel érintett időszakra havi 57 845 forinttal számol, mivel ez az összeg az, amit a bíróság a 2021. augusztus 1-től 2021. december 31. napjáig tartó időszakra elfogadott. Ugyanezen elv alapján számolta ki a 2022. január 1-től 2022. augusztus 31-ig terjedő időszakra vonatkozóan is a keresetét, továbbá a folyamatos keresetvesztési járadékot is ez alapján kérte meghatározni.

[39] Utalt az Mt. 169. § (3) bekezdésére, mely szerint a munkáltatónak meg kell téríteni azt a kárt is, amelyet a munkavállaló rendkívüli munkateljesítménnyel ér el.

[40] Megjegyezte, hogy az ítélet indokolásának egy része - 8. oldal első bekezdés - meglehetősen egyedi bizonyítás felvételét tartalmazza, legalábbis nem szokványos az ilyen közvetlen tapasztalat alapján szerzett benyomás.

[41] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte, hogy az ítéltábla a Szegedi Törvényszék ítéletét hagyja helyben. Kérte továbbá, hogy kötelezze a felperest a fellebbezési eljárással kapcsolatban felmerült perköltsége viselésére azzal, hogy az alperesi jogi képviselő áfa fizetésére köteles.

[42] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen, a szükséges bizonyítékok beszerzésével, és okszerű mérlegeléssel állapította meg. Kiemelte, hogy a felperes által vitatott körülmény, vagyis, hogy munkaképes volt-e, illetve eleget tett-e kárenyhítési kötelezettségének a felperest terhelő (ellen) bizonyítás körébe esik, amelyre az elsőfokú eljárás során további bizonyítási indítvánnyal nem élt, illetve az e körben kirendelt szakértő szakvéleményét sem vitatta.

[43] A felperes munkaképesség csökkenését a kirendelt szakértő szakvéleménye alapján határozta meg a bíróság, az alperesi közrehatás mértékét pedig az előzményi per adatai alapján. A felperes állapotában bekövetkezett javulást, illetve a munkavégzésre vonatkozó adatokat a perben a felperes indítványára meghallgatott tanúk is alátámasztották.

[44] Állítása szerint a felperes szándékosan félreértelmezi a fellebbezésében, hogy a szakértő szerint szellemi munkavégzésre lenne alkalmas, ugyanis azt a szakértő személyes meghallgatása során kifejtette, hogy nem iskolai végzettséget igénylő szellemi munkát értett a szakvéleményében, hanem fizikailag nem megterhelőt, például portás, gépkocsivezető.

[45] A felperes az őt terhelő kárenyhítési kötelezettség tekintetében olyan adattal nem tudott szolgálni, ami az ítéletben megállapított következtetéssel ellentétes lenne, sőt saját bevallása szerint nem is keresetett munkát, így az a hivatkozás, hogy a bíróság nem megfelelően vette figyelembe az elérhető állások körében a munkaügyi hivatal tájékoztatását irreleváns, különös tekintettel az alperes e körben tett tényállításaira, miszerint a vizsgált időszakban (város neve)-en és környékén számos munkalehetőség állt a felperes rendelkezésére.

[46] Hangsúlyozta, hogy a felperes nem vitatta az ítéletben megállapítottösszagszerűséget, az ítélet megváltoztatását pusztán a járadéki jogosultság időtartama tekintetében kéri azzal, hogy a keresetveszteségi járadékot az elsőfokú bíróság által arra az időszakra megállapított összegben, amikor nem vitatottan munkát végzett, így kárenyhítési kötelezettségének eleget tett. A felperes fellebbezése e körben azért is alaptalan, mert egyrészt a megállapított összeg az adott időszakban megkeresett konkrét munkabér levonásával került megállapításra, így arra tekintettel, hogy a felperes ezt nem vitatja, tulajdonképpen elismeri – saját fellebbezésével ellentétben – hogy az azt megelőző 2016. július 1. napjától kezdődő időszakban is megkereshette volna ezt az összeget, sőt a jövőben is képes megkeresni azt. Másrészt a felperes érvelése téves azért is, mert még az így megállapított összegből is levonja azokat az összegeket, amelyeket ebben az időszakban ténylegesen megkeresett.

[47] Harmadrészt, hivatkozik a felperes az Mt. 169.§ (3) bekezdésére, ami a rendkívüli munkateljesítménnyel elért jövedelemről rendelkezik, hogy azt a kárenyhítési kötelezettségéből fakadóan szintén meg kell téríteni, hivatkozását azonban nem támasztja alá, rendkívüli munkateljesítményre nem hivatkozik, sőt a bíróság számítását elfogadva a levonásokkal terhelt összeg alapján kéri megállapítani a keresetveszteségi járadékot.

[48] Álláspontja szerint tehát a felperes nem volt képes érdemben vitatni, hogy 2016. július 1. napját követően munkaképes volt, ám munkát saját bevallása szerint nem keresett, tehát a jövedelempótló járadék feltételei (munkaképtelen állapot, kárenyhítési kötelezettségnek való megfelelés) nem teljesülnek (leszámítva a 2021. augusztustól decemberi időszakot).

[49] Kifejtette azt is, hogy a felperes a perköltség megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelmét nem indokolta, emiatt az nem felel meg a fellebbezés törvényi követelményeinek, így amellet, hogy alaptalan el sem bírálható, ezért annak elutasításának van helye.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[50] A fellebbezés nem alapos.

[51] Az ítéltábla az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülmény fennálltának hiányában – felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján – az erre irányuló fellebbezési kérelem és fellebbezési ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolta figyelemmel arra, hogy ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) bekezdés a-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[52] A fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra tekintettel az ítéltábla az alábbiakat emeli ki.

[53] Az ítéltábla – figyelemmel a fellebbezés indokaira – a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálati jogkörében azt vizsgálta, hogy a bizonyítás eredményének okszerűtlensége miatt szükséges-e a tényállás módosítása vagy kiegészítése. E jogszabályi rendelkezés értelmében a másodfokú eljárásban a mérlegelési szabadság korlátozott, ugyanis a másodfokú bíróság a bizonyítás eredményét csak akkor mérlegelheti felül, ha az okszerűtlen. Ez akkor állapítható meg, ha a tényállás iratellenes, hiányos vagy logikai ellentmondást tartalmaz, továbbá, ha a bizonyítékokból csak a fellebbezéssel támadott határozattal eltérő ténybeli következtetésre lehet jutni. Nem ad alapot azért a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékoktól eltérő ténybeli következtetés is levonható lett volna.

[54] A felperes fellebbezésében lényegében az azzal kapcsolatos ítéleti megállapítást sérelmezte, hogy 2016. januárjától milyen munkakörben volt foglalkoztatható és napi hány óra időtartamban. Az elsőfokú bíróság a szakértői véleményekre történő utalással azt a megállapítást tette, hogy a felperes 2016. július 1. napjától fizikai munkakör betöltésére nem volt alkalmas, szellemi munkakörben azonban foglalkoztatható volt amennyiben az változatos mozgásformát igényel vagy rendszeresen biztosított számára a pihenőidő. Ezen állapotában később javulás következett be, a 2021. május 17-én végzett igazságügyi orvosszakértői vizsgálat idejére állapota már megengedte a szellemi és könnyű fizikai munkakörben 8 órában történő foglalkoztatását. A fizikai munkakör tekintetében szintén azzal, hogy az változatos munkaformát jelentsen. Az ennél nehezebb fizikai munka tekintetében napi 4-6 órában történő foglalkoztatás lehetőségére következtetett a szakértői vélemény alapján.

[55] A felperes pedig fellebbezésében lényegében azt hangsúlyozta, hogy a perbeli időszakban szellemi munkakörben volt foglalkoztatható, de csak 4 órában.

[56] Az előbbi hivatkozása azért nem volt megalapozott, mert a szakértői vélemény azokat a megállapításokat tartalmazta, amelyeket azokból az elsőfokú bíróság kiemelt, tehát a tényállásban a felperes foglalkoztathatóságára vonatkozó megállapításait a szakértői vélemény helyes értelmezésével és értékelésével tette.

[57] E körben hangsúlyozandó, hogy a szakértő szóbeli kiegészítésében akként pontosította írásbeli szakvéleményét, hogy a szellemi munkakör alatt nem kizárólag iskolai végzettséget igénylő munkaköröket értett, hanem mindazokat a munkaköröket, amelyek lényegében fizikai aktivitást nem igényelnek. Példaként erre a portás és gépkocsivezető munkaköröket hozta fel.

[58] Az előbbiekből következően nem volt indokolt az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás módosítása, kiegészítése.

[59] A továbbiakban az ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjában írt felülbírálati jogkörében eljárva azt vizsgálta, hogy a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés levonásának volt-e helye.

[60] Az Mt. 166. § (1) bekezdése szerint a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárát. Az Mt. 167. § (2) bekezdése kimondja, hogy nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amelyet a munkavállaló vétkes magatartása okozott, vagy amely abból származott, hogy a munkavállaló kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget.

[61] A kárenyhítési kötelezettség teljesítése körében azt kell vizsgálni, hogy a munkavállaló megtett-e minden tőle elvárhatót annak érdekében, hogy kieső jövedelmét pótolja. Etekintetben jelentősége van annak, hogy ezt milyen módon tehette volna meg, milyen munkakörben tudott volna elhelyezkedni, feltárta-e a lehetőségeit, milyen lehetőségek álltak rendelkezésére, illetve milyen egyéb eszközökkel tudta volna a jövedelemveszteségét csökkenteni.

[62] Az előbbiek szempontjából kiemelendő, hogy az igazságügyi szakértő a szellemi munka vonatkozásában pontosította szóbeli meghallgatásakor az írásban előterjesztett szakvéleményét, kijelentve, hogy szellemi munkavégzésen nem iskolai végzettséget igénylő munkát értett, hanem olyan tevékenységet, amely különösebb fizikai aktivitást nem igényel. Az általa példaként megjelölt portás, illetve gépkocsivezető munkakör csak egyike az ilyen típusú tevékenységnek.

[63] Helytelenül állította a felperes, hogy a perrel érintett időszakban nem volt (város neve)-en olyan munkakör, amelyet a szakértő megjelölt. A fellebbezésben említett (megye neve) Megyei Kormányhivatal (város neve)-i Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztálya átírata szerint 2016. július 1. és 2021. május 31. közötti időszakra nézve volt sofőr és portás munkakörre felajánlási lehetőség. 2021. májusától pedig, amikor a felperes már egyértelműen alkalmas volt napi 8 órában is könnyű fizikai munkakör ellátására, voltak ilyen típusú munkakörök is.

[64] Végig volt tehát olyan munkakör betöltésére igény a foglalkoztatók részéről, amilyenre a felperes aktuálisan alkalmas lett volna.

[65] Egyébként ezt támasztja alá az a körülmény is, hogy a felperes a peradatok szerint időszakosan el is helyezkedett könnyű fizikai munkakörben.

[66] Rámutat az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra is, hogy a felperes, bár lehetősége lett volna rá, nem igényelt társadalombiztosítási ellátást sem, amivel szintén megszegte a kárenyhítési kötelezettségét.

[67] A felperesi hivatkozások tehát nem voltak alkalmasak arra, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság eltérő jogkövetkeztetésre jusson a megállapított tényekből.

[68] Az előbbiekre tekintettel csupán megjegyzi az ítéltábla, hogy a kárenyhítési kötelezettség a munkavállaló részéről egy aktív, tevéleges magatartást feltételez – figyelembe véve életkorát, szakképzettségét, az átlagos közlekedési feltételekkel megközelíthető munkahely meglétét, munkaerejét –, és ha az álláskeresése, vagy egyéb – jövedelemszerzésre irányuló – tevékenysége nem vezetett eredményre, akkor is teljesítette a kárenyhítési kötelezettségét azzal, hogy munkát keresett, vagy igényt nyújtott be álláskeresési járadékra, vagy megváltozott munkaképességűek ellátására. Ezek hiánya viszont a kárenyhítési kötelezettség megsértését jelenti.

[69] Mindezekre tekintettel nem volt jelentősége annak a hivatkozásának, hogy rendkívüli munkateljesítménnyel megszerzett jövedelmet nem kell a kárenyhítés körében figyelembe venni az Mt. 169. § (3) bekezdése alapján.

[70] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a kereset elbírálásához szükséges tényállást kellő mértékben feltárta, azt a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg és abból helytálló következtetésre jutott, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[71] A másodfokú eljárásban a pertárgyérték $3\,323\,539 + 462\,760 + (57\,840 \times 12) 694\,080 = 4\,480\,379$ forint. Az alperes a perköltségét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján kérte megállapítani, így a fent meghatározott pertárgyérték figyelembevételével az IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján a perköltsége $112\,000 + 30\,240$ forint áfa, azaz 142 240 forint, amelynek megfizetésére a felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles.

[72] A fenti pertárgyérték alapján a másodfokú eljárás illetéke az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdés szerint 358 430 forint, az annak viselésére vonatkozó rendelkezés a Pp. 83. § (1) bekezdésén, 525. §-án és a 102. § (6) bekezdésén alapul.

Szeged, 2023. június 1.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.

Dr. Gál Attila s.k.

Dr. Bálint Attila s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró

